

OGLAŠAJTE V
NAJBOLJSEM
SLOVENSKEM
ČASOPISU

Izvršujemo vsakovrsne
tiskovine

ENAKOPRAVNOST

EQUALITY

NEODVISEN DNEVNIK ZA SLOVENSKE DELAVCE V AMERIKI

ADVERTISE IN
THE BEST
SLOVENE NEWSPAPER

Commercial Printing of
All Kinds

VOL. XXXIV.—LETNO XXXIV.

CLEVELAND, OHIO, THURSDAY (ČETRTEK), AUGUST 9, 1951

STEVILKA (NUMBER) 155

NOVI GROBOVI

ANTON ERSTE

Kakor smo včeraj poročali, je po dolgi bolezni preminil v torek popoldne v Mestni bolnišnici Anton Erste, stanujoč na 1623 E. 49 St. Star je bil 59 let in doma iz vasi Češnjak, fara Trebuje na Dolenjskem, od koder je prišel v Ameriko pred 43 leti. Zadnjih sedem let je delal pri American Metal Treating Co. Bil je član društva Ribnica št. 12 SDZ.

Tukaj zapušča soprog Anno, rojeno Pintar, doma iz vasi Cerknica, dva pastorka, Tony Gabrenya in Mrs. Dorothy Punckach ter brata Louis, v staro domovino pa tri sestre: Mrs. Mary Opara, Mrs. Frances Vidmar in Mrs. Ana Marn ter več drugih sorodnikov. Pogreb se vrši v petek zjutraj ob 10. uri iz Zakrajkovega pogrebnega zavoda na Highland Park pokopališče.

JOHN VALENČIČ

Kakor smo včeraj poročali, je preminil v Charity bolnišnici John Valenčič, star 61 let. Stanoval je na 1239 E. 58 St. Doma je bil iz vasi Javorje, fara Hrušica na Primorskem, od koder je prišel v Ameriko pred 42 leti. Zadnjih 32 let je delal pri Willard Storage Battery Co. Bil je član društva Slomšek št. 16 SDZ.

Tukaj zapušča soprogu Jane, rojeno Bambič, otroke: Mrs. Jennie Kosan, Anthony, Josephine, Mrs. Elsie Cavey, Mathias in Edward, ter dve sestri, Mrs. Mary Tomačič in Mrs. Rose Ivančič ter več drugih sorodnikov, v staro domovino pa sestro Ivanka Valenčič. Pogreb se vrši v soboto zjutraj ob 9.30 uri iz Zakrajkovega pogrebnega zavoda v cerkev sv. Viida ob 10. uri in nato na pokopališče Calvary.

AMERIKANCI NA
POČITNICAH

Gallupov zavod za ugotavljanje javnega mišljenja v Prince-tonu trdi, da bo šla več kot polovica ameriških družin na počitnice proti koncu poletja.

Tipična ameriška družina uporabi \$100 za dopust enega do dveh tednov. So družine in sicer ena med tremi, ki ne trošijo več, kakor \$50 ali še manj. In le ena med desetimi družinami potroši več kakor \$300.

Med farmarji gre le ena tretjina družin na počitnice.

Raketir v preiskavi
v smrtni dekle

V preiskovalnem zaporu se nahaja John C. Patton, 30 let stari sin razvpitega raketirja James "Shimmy" Pattona, ki je na glasu kot velik razgrajač. V stanovanju mladega Pattona je bila namreč najdena mrtva 22 let starca Jeanne Bourguignon, katero so ljude videli v družbi Pattona v raznih gostinstvih, kjer sta popivala od zadnjega četrka. Dekle, ki je bila po izjavni materebole, je morda umrla vsled alkoholizma, ampak o tem se vodi še preiskava.

Mladi Patton je oženjen in je bil že ponovno aretiran radi raznih pretegov v kravljih. Njegova žena in otroci se nahajajo na počitnicah.

Zavezniki se ne bodo umaknili iz Berlina do jamstva njegove svobode

BERLIN, 8. avgusta—Medtem ko se je zbral v vzhodnem delu Berlina, ki je pod sovjetsko upravo, na deset in deset tisoč komunistične mladine celega sveta, je ameriški visoki komisar John J. McCloy izjavil za zapadne zaveznike, da bodo ostali v Berlinu tako dolgo, dokler se ne bo dala stvarna garancija, da bo mesto Berlin svobodno za vedno.

Iz vzhodnega dela Berlina, ki se nahaja v znamenuju mladinskih komunističnih manifestacij, kakor pravijo Sovjeti "za mir," prihaja v zapadni del Berlina, ki je pod ameriško-angleško-francosko upravo, dnevno na tisoče te takozvane komunistične mladine. Obmejna policija je morala popustiti.

Zapadni Berlin je posetilo do sedaj kakih 70,000 mladih komunistov, ki so se zbrali v vzhodnem delu Berlina. Nekateri med njimi so zaprosili zapadne velese, da se jim prizna pravica pribrežališča. Med temi so bili mladi Nemci iz vzhodne Nemčije, Poljaki, Bolgari in Čehi.

Visoki ameriški komisar McCloy je pozdravil mladino, ki se je zatekla v zapadni Berlin in je označil komunistične manifestacije v vzhodnem delu Berlina "kot poskus, da se izbrišejo pravice na vojno v državah za želeno zaveso; na drugi strani pa da se ovirajo naša prizadevanja, da dosežemo skupno varnost."

Povišanje železniških pristojbin

WASHINGTON, 8. avgusta—Železnicne so bile od meddržavne trgovske komisije dovoljenje, da smejo zvišati tarife za tovorno blago in sicer na 9% na vzhodnem ter za 6% na južnem in zapadnem delu Amerike. To povišanje pa bo veljalo do februarja 1953.

BALONI PREKO OHIO

Glede balonov, ki bodo vidni preko države Ohio, opozarjajo oblastva, da gre v študijske opazovalne svrhe, ne pa za kaka sovražna dejanja.

Pretekli teden se je pojavil na ohijkem nebuh balon iste vrste in je povzročil med prebivalstvom precej razburjenja. Polesti so namenjeni kot povdarjenje študijskim svrham, da se ugotovijo zračni pogoji v višnah.

Strelksa tekma lovcev

Pod avspicijo Euclid Rifle & Hunting kluba se bo prihodnjo nedeljo, 12. avgusta vršila zanimiva strelksa tekma na Močnikarjevi farmi, katere se bodo poleg lovcev kluba Euclid udeležili tudi loveci lovskega kluba v Barbertonu ter kluba Rainbow. Pričetek bo ob 12. uri opoldne. Vsem, ki se tekme udeleže, se bo brezplačno postreglo z okusnim obedom. Vabi se lovec vseh klubov kakor tudi prijatelje, da pridejo, ker se obeta obilo zabave za vse.

Clevelandski Rdeči križ pozivlja

Dosedanja vsoča prispevkov, zbranih od Clevelandčanov za poplavljence na jugu Amerike, znaša \$43,764. Doseči je cilj \$190,000. 43,000 ljudi iz poplavljene krajev se mora hrani z javno podporo in pod streho je spraviti 17,500 brezdomcev.

RAJE S HARMONIKO KOT S PUŠKO

San Francisco, 8. avgusta—Igralec na harmoniko Dick Contino bi moral nastopiti vojaško službo. Toda zadevnu pozivu se je izognil. Za njega povsem razumljivo! S svojo harmoniko je zaslužil po \$4000 na teden.

Ko se je Dick Contino zagovarjal pred sodiščem, mu je bilo predloženo, da bi za svoje kazensko dejanje lahko dobil 5 let ječe. Sodišče ga je obsodilo na 6 mesecov in na \$10,000 denarne kazni.

Najprvo bo moral odsesti zapor in plačati denarno kazeno, nato pa oditi v vojakom, čeprav se je, kot je Contino trdil, v svojem zagonu "smatral za nesposobnega, da bi moral prenatisati trdote vojaškega življenja."

Ne morejo preko ameriške zone v Avstrijo

SAALFELDEN, Avstrija, 8. avgusta—Kakih 2,200 angleških, francoskih, belgijskih in italijanskih mladih komunistov je skušalo v Saalfeldu na poti z vlakom pobiti ameriške obmeje straže. Ker so jih te straže zastavile, so bili Amerikanci delno zmerjan in obmetavanji s steklenicami ter končno z izvajanjem, da bi prišlo do medsebojnih sponpadov.

V francosko zono Avstrije z glavnim mestom Innsbruck so prišli ti mladi komunisti zakonitom potom. Ameriški visoki komisar Walter J. Donnelly je predvedal, da bi šli preko ameriške zone in dalje na potovanje v Berlin.

Transport je torej ostal v francoski zoni v Innsbrucku. Francoske oblasti so svetovalo mladim komunistom, naj se vrnejo na svoje domove, ker jim ne bodo dajali več proste hrane in možnosti prenočišč ter bivanja v Innsbrucku.

Na obisk v domovino

V torek so se podali na obisk v staro domovino Mrs. Angela Rossman, njeni sestri Mrs. Helena Kastigar in njeni sin Joseph Kastigar iz Sheboygan, Wis. Obiskali bodo sestro Francko Babich na Rudcu. Kal ter brata Jožeta Šuštaršiča in druge sodelnice. Tja bodo dospeli 15. avgusta in nazaj se vrnejo 7. novembra.

Pred odhodom pozdravljate vse prijatelje posebno pa Progresivne Slovenke.

Redna seja

Redna seja društva Ribnica št. 12 SDZ se vrši v petek zvečer ob 7.30 uri v Slov. nar. domu na St. Clair Ave. Člani so prešeni, da se gotovo udeleže v polnem številu.

"NOBENE ŽALOSTI OB MOJI SMRTI"

Cambridge, Mass., 8. avgusta—V oporoki Louisisa Rosenberga iz Newtona, ki je umrl 30. julija, je bilo tudi zapisano, "da nihče naj ne joka ob moji smrti in na mojem pogrebu ker ja ne verjamem, da kdo umre, ampak se le odseli."

Podana so bila tudi točna navodila, kako postreči pogrebce z likerji in s pecivom, bodisi na pokopališču kakor tudi v mrtvašnici.

Kako je mogoče rešiti Oatisa?

WASHINGTON, 8. avgusta—V državnem tajništvu so se javili zastopniki osmih srednjih in vzhodnih evropskih držav, sedaj v pregnanstvu ter so svetovali, da naj se uporabi "samo sredstva sile," da se hoče osvoboditi Oatisa, ameriški dopisnik iz Praga, ki je bil obsojen radi špijonaze na 10 let ječe.

Edina sila je tisto sredstvo in beseda, katero razumejo vlastodržci za želenim zastorom.

Obsoba Oatisa je bila nasilstvo. Ce ne bodo zapadni zavezniki takoj uporabili učinkovite mere, da se spravi s sveta slučaj Oatisa, bo padel njihov ugled v svetu.

Ce bi češki komunisti zahtevali za izpustitev Oatisa, kakor koncesije, naj se te ne dajo. Zoper Prago naj se uporabi gospodarski pristik, v skrajnem slučaju naj se prekinejo diplomatski odnosi v Prago.

Spomenika, izročena državnemu tajništvu, obsegajo 15 strani.

Policjski škandal v mestu Cincinnati

CINCINNATI, 8. avgusta—45 tukajšnjih uslužbenih policajev je "nemudoma" zdrsnilo iz platične liste radi sume in obtožb, da so se dali podkupiti.

Najprvo je bilo pod obtožbo 37 policajev. Zanimivo je ugotoviti, da se nadaljni umazani slučaji množe in samo tekom včerajnjega dne je prišlo na dan osmih nadaljnih slučajev. Tako znaša za enkrat število odpuščenih že 45.

RIBA TUNA GA JE VLEKLA PO MORJU

TRURO, Mass., 8. avgusta—Obalne straže so rešile ribiča, ki je šel na lov v gumijsistem čolnu, pa se je na trnek nataknjena tuna privoščila njega in ga zavlekla v odprt morje. Ribič in njegov čoln sta drvela za ribo. Ko je končno ribič videl, da gre vse zadeva predaleč, je prerezel vrv in se sprostil ribe. Na žalost je opazil, da mu motorček v čolnu ne deluje. Ribič je bil prisilen pomagati si kakor je vedel in znal, ko so ga končno opazile obalne straže, poslale ponj letalo in ga s čolnom vred rešile.

25-letnica poroke

Danes obhajata dobro poznana Mr. in Mrs. Frank Požar iz 23050 Tracy Ave. 25-letnico svojega srečnega zakonskega življenja. Mr. Požar je že dolgo let aktivnen na kulturnem polju ter izvrsten pevec pri zboru Slovan v Euclidu. H čestitkom hčerke in sina ter sorodnikov in številnih prijateljev se pridružujejo tudi mi in slavljenecem želimo vse najboljše, da bi zdrava in vesela dočakala zlati jubilej!

RAJE S HARMONIKO KOT S PUŠKO

San Francisco, 8. avgusta—Igralec na harmoniku Dick Contino bi moral nastopiti vojaško službo. Toda zadevnu pozivu se je izognil. Za njega povsem razumljivo! S svojo harmoniko je zaslužil po \$4000 na teden.

Ko se je Dick Contino zagovarjal pred sodiščem, mu je bilo predloženo, da bi za svoje kazensko dejanje lahko dobil 5 let ječe. Sodišče ga je obsodilo na 6 mesecov in na \$10,000 denarne kazni.

Najprvo bo moral odsesti zapor in plačati denarno kazeno, nato pa oditi v vojakom, čeprav se je, kot je Contino trdil, v svojem zagonu "smatral za nesposobnega, da bi moral prenatisati trdote vojaškega življenja."

Ne morejo preko ameriške zone v Avstrijo

WASHINGTON, 8. avgusta—Vincent T. Foss je 28 let star, poročen in oče petih otrok. Obenem je vpisan na "Bowling Green University" kot študent.

Obtožen je, da je v dveh letih vlomil in ukradel najmanj \$10,000.

Student Foss je dobival \$153 na mesec, kar da mu je bilo pre malo.

Njegovi šolski kolegi pravijo, da ga ne bodo izključili iz svojih vrst, dokler Foss ne bo pravomočno obsojen. Pri tem se sklicujejo na osnovno pravno načelo ameriške družbe, da je vsakokdo vodljivo.

Foss je po lastnem priznanju imel vlome, ki so mu nesli po \$3500, \$300 in nekaj \$3000 vse v nikelnih. Vlomil je bil v zajtrkovnici.

Sovjetski radio je razglasil miroljubne namene Amerike

BESEDOLO POSLANICE JE MOGLO DOSEČI 200 MILIJONOV LJUDI

MOSKVA, 8. avgusta—Sovjetsko ljudstvo je imelo priliko, da posluša zatrtilo predsednika Trumana, "da ne bo vojne, če bo to ljudstvo točno informirano o prijateljih namernih Amerike do Rusov." Sovjetske radio postaje so razglasile poslanice kongresa in Trumana sovjetskemu ljudstvu.

Resolucijo ameriškega konгрresa na sovjetsko ljudstvo, katero je spremljajo posebno pišmo predsednika Trumana z dne 7. julija t. l., naslovljeno na predsednika sovjetskega prezidija Svernika, je dala sovjetska vlada objaviti po ruskih radio postajah.

Istočasno so vse radio postaje Sovjetske zveze objavile odgovor Svernikov in njegov predlog, naj se setestane zastopniki Amerike, Velike Britanije, Francije Sovjetske zveze in konzervativne Kitajske na skupni konferenci, kjer naj se odloči o miru, o razorožitvi in o prepovedi atomskega oružja.

Sovjetski tisk je vse te tri dokumente enako objavil. Začel se je besedna bitka med vzhodom in zapadom, kdo ima prav v današnjem razburkanem svetovnem javnem mnjenju.

1. avgusta je objavila moskovska "Pravda" besedilo poslanice na sovjetsko ljudstvo, ki jo je

Položaj Francove Španije v povojnem obdobju

FRANCOVA ŠPANIJA IN FAŠISTIČNA OS

(Nadaljevanje)

Predlog Brazilije, Peruja, Bolivije in Kolumbije o reviziji sklepa Zdrženih narodov iz leta 1946 je bil na tretjem zasedanju zavrnjen. Julija 1949 je postal Franco odlikovanje tistim, ki so na tretjem zasedanju Zdrženih narodov zagovarjali koristi Španije. Med odlikovanci so predsednik vlade Brazilije Dutra, egiptovski in pakistanski zunanjji minister kakor tudi razni južnoameriški diplomati.

Angleški list "Daily Express" je januarja 1950 namignil, da bodo nekatere države Latinske Amerike na petem zasedanju Zdrženih narodov zopet spro-

žile vprašanje Španije. In res sta to storili Salvador in Peru.

Nenehno poglabljanje gospodarskih odnosov s Španijo, kar velja predvsem za Zedinjene države in Anglijo, pomeni prvič grobo kršitev sklepa Zdrženih narodov iz leta 1946, drugič pa reševanje Francovega režima pred gospodarskim in političnim polom.

Prodiranje ameriškega kapitala v Španijo

Španija je agronoindustrijska dežela; 56% njenih prebivalcev se ukvarja s kmetijstvom in ribarstvom. V industriji je zapošlenih 21% prebivalcev, v prometu 3%, v trgovini 5%, ostalih

15% je obrtnikov in drugih. Od celotnega števila delavcev dela 39% v težki, 61% v lahki industriji.

V rokah revnih in srednjih kmetov je komaj pičla tretjina obdelovalne zemlje, nad dve tretjini vse zemlje pa je v rokah 150,000 veleposestnikov in katoliške cerkve. (Celotna obdelovalna površina z olivami, vingradi in orno zemljo znaša 20 milijonov hektarov). Posamezni veleposestniki, grandi, imajo po več deset tisoč hektarov. Tako ima vojvoda Alba celo 100,000 hektarov, Medinosceli pa 80,000 hektarov zemlje. Samo 12,000 veleposestnikov ima nad osm milijonov hektarov zemlje, medtem ko 3,670,000 kmetijskih delavcev, kolikor jih je zdaj v Španiji, sploh nima zemlje.

Španija ima zelo velika rudna bogastva. V času republike je bila na prvem mestu na svetu glede pridobivanja živega srebra, glede svinca na tretjem, glede proizvodnje železa na sedmem, glede cinka na osmem, glede pridobivanja volframa pa je na drugem mestu v Evropi, medtem ko je po rezervah uranija na četrtem mestu v svetu. Ta naravna bogastva so zlasti

pomembna za nakopičenje strateških rezerv. Španija ima razen tega bogata ležišča črnega in rjavega premoga ter umetnih gnojil. V manjših količinah pridobivajo v Španiji pirit, baker, platino, nikel, asfalt, nafta, srebro, zlato itd. Ta velika, prema izkoriscenja naravna bogastva Španije kakor tudi njena cenena delovna sila so postala privlačna za tuj kapital.

Tuj kapital je začel izdatnejše prodirati v Španijo po prvi svetovni vojni, zlasti pa potem, ko je prišel na krmivo diktator Primo de Rivera (1923-1930). Primo de Rivera je začasno zadušil delavsko in demokratično gibanje v deželi, kar je tudi vplivalo na prodiranje tujega kapitala. Neprisodne investicije Zedinjenih držav so znašale leta 1950 \$70,000,000. V tem obdobju je bil v tujih investicijah na prvem mestu ameriški kapital, za njim pa angleški in francoski. Po Francovi zmagi leta 1939 se je prodiranje ameriškega kapitala znatno pospešilo.

Wall Street je investiral znatne kapitale v špansko tekstilno industrijo. Njegove investicije in posesti hitro naraščajo, razen tega pa je dala Export-Import banka večje dolgoročno posojilo španski tekstilni industriji, in to je omogočilo ameriškim monopolom, da so dobili popolno kontrolo nad špansko tekstilno industrijo. Pred začetkom druge svetovne vojne so dosegle ameriške investicije, posesti in posojila v Španiji vsoto okrog \$300,000,000 in od tega je odpadla tretjina na neposredne investicije.

Angleški kapital v Španiji je znašal pred vojno okrog \$200,000. Med vojno pa se je zavezniški kapital znatno skrčil, med-

tem ko je dosegel nemški nad \$200,000,000.

Umkjanje Nemcov na vzhodni fronti kakor tudi trimesečne gospodarske sankcije zahodnih zaveznikov proti Francu (ustavitev pošiljanja nafta, premoga in surovin) so Franca prisile, da je popustil ameriškim zahtevam. Franco se je zavezal, da ne bo več podpiral Osi. 2. maja 1944 pa je podpisal pogodbo o trgovini in investicijah Zedinjenih držav v Španiji. Ta pogodba je še tajna. Tedaj je dal Wall Street \$14,500,000 za financiranje španske tekstilne industrije, ki jo je preskrbel s surovinami.

Španski fašistični ekonomist Jose Marcello je 10. aprila 1945 v reviji "Mundo Financiero" pisal, da se je menjava blaga med Zedinjenimi državami in Španijo povečala od podpisa pogodbe za 70%. Promet tekstilne industrije znaša v Španiji letno nad dve milijardi pezet, njeni dohodki pa presegajo 15% celotnega narodnega dohodka. Zaradi tega svojega pomena je postala tekstilna industrija prvi objekt ameriškega osvajanja. Ameriški strokovnjaki so začeli prihajati v Barcelono kot največje središče tekstilne industrije. Iz Barcelone vodijo celotno špansko tekstilno industrijo. Kapital Ameriško-španske banke je narasel že leta 1945 na \$150,000,000, medtem, ko je znašal leta 1935 samo \$70,000,000.

Ameriški veleposlanik v Ma-

NAPRODAJ

Gostilna in restavracija

s pivom in vinom, dobra prilika za dobiti dovoljenje za žganje. Blizu Painesville in poletnih letovišč na glavnih cesti Route 20. Dolvodno zemlje za "motel" ali "trailer park." Se da v najem ali prida skupaj s posestvom. Proda se radi bolzevni. Za podrobnejša pojasnila poklicite

21000 N. VINE ST.
Euclid 19, Ohio
IV 1-0407

ISČE SE

stanovanje s 2 ali 3 sobami in kopalnico za mlada zakonca, ki sta oba zaposlena. Najraje med E. 55 St. in E. 79 St. v slovenski naselbine. Kdor ima za oddati naj poklicite

EN 1-4769

2 OPREMLJENI SOBI

spalnica in kuhinja, se oda v najem ženskam ali moškim, ki so zaposleni. Topla voda, gorkota in vse ugodnosti.

Vprašaj se na

1196 E. 74 ST.

Zavarovalnina
proti ognju in nevihiti in avtomobilskimi nezgodami
ZA ZANESLJIVO POSTREŽBO
SE PRIPOROČA

DANIEL STAKICH

AGENTURA
KE 1-1934

15813 WATERLOO RD.

DELO ISČE

MOSKI

želi dobiti delo za čiščenje gostilniških prostorov. Naslov se naj pusti v uradu tega lista.

DELO DOBIJO MOSKI

SCRAPERS

IZURJENI STRGAČI IN VAJENCI
VISOKA PLACA OD URE.

CLEVELAND
HOBBING MACHINE CO.

1311 Chardon Rd.

MOSKI

BENCH WORKERS

ki so zmožni brusiti, bufirati, piliti in zravnati lahke kovinske dele. Podnevi. 53 ur tedensko.

Plača od ure.

THE J. CLYTEL MFG. CO.

3603 E. 82 ST.
blizu Union Ave.

VOZNIKI — PRODAJALCI

Vajenci in pomagači unajska plača.

5 dni tedensko.

Stalno delo.

Povprečno od \$60 do \$65

tedensko.

COTTON

CLUB BOTTLING CO.

6411 CENTRAL AVE.

(Vprašajte za Mr. Stark)

dridu Hayes je konec leta 1944 izjavil, "da je bilo s Francem doseženo tisto, kar so hoteli in česar niso mogli dosegiti niti z monarhijo, še manj pa z Republiko od leta 1931."

Takrat so koncentrirali in centralizirali najvažnejše in najboljše opremljene tovarne v konzorcij tekstilnih in bombažnih industrijev, s čimer so zazeli okrog 40% proizvodnih zmogljivosti. Ostalih 60% manjših in zaostalih tekstilnih tovarne je bilo s tem obsojenih na propad. V tej zvezi je izšla celo vrsta člankov v listu "El Koreo Katalan," v katerem so prihajali do izraza odpornarji protesti katalonskih tovarnarjev, zlasti zato, ker je moralna dobrovoljica njihovih tovarn ustaviti obratovanje, ker jim monopolisti niso dali surovin, hkrati pa so s polno zmogljivostjo obratovale tovarne, v katerih je udeležen ameriški kapital.

Tovarne z domaćim kapitalom zapirajo, medtem ko grade Američani v Kartageni nove tovarne. Wall Street je postavil Španiji pogoj, naj zmanjša površino z bombažem zasejane zemlje in poveča uvoz bombaža iz Zedinjenih držav. Leta 1947 so zasejali na zahtevo Zedinjenih držav za 64% manj bombaža. Franco je posredoval, da se

je Wall Street dokopal po vrsti po vseh industrijskih panog. Tako si je Wall Street zagotovil kontrolo in monopol nad surovinami v Španiji, kar mu je omogočilo diktirati cene, kontrola nad proizvodnjo pa mu je zagotovila velike profite. S pridajo Španije je prišel Franco do tujih deviz, toda realizirati jih mora samo v Zedinjenih državah.

(Dalje prihodnjic)

Sebo se odda

ženski, ki bi hotela opravljati lahko hišna dela. Nič kuhe in pranja. Lahko je bolj priletna s pokojnino ali mlajša, ki dela, in bi hotela čistiti hišo za prosto sobo. Vprašaj se pri Mrs. Zalar, 1950 Mohican Ave., po 4 uri popoldne.

ISČE SE SLOVENKO.

Živečo v Collinwoodu ali Euclidu, za čiščenje stanovanja enkrat na teden.

Zglasite se ali pokličite.

18600 UNDERWOOD AVE.

KE 1-3845

M L A D A

slovenška zakonska dvojica želi dobiti stanovanje s 3 ali 4 sobami v Euclidu ali okolici. Kdor ima za oddati, naj pokliče po 5. uri popoldne.

IV 1-0290

SOBA V NAJEM

Opromljeni sobo z gorkoto, na drugemu nadstropju, se odda v najem poštenemu in mirnemu moškemu.

Vprašaj se na

1110 E. 72 ST.

AVOID MORNING

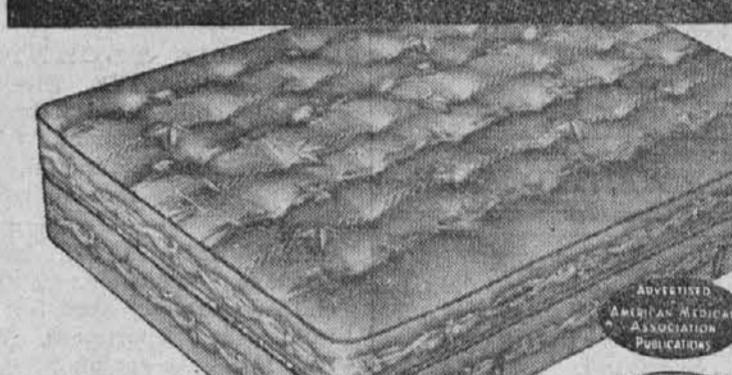
BACKACHE

due to sleeping
on a too-soft
mattress

Sealy
world's
largest selling
orthopedic
mattress!

ORTHOPEDIC MATTRESS

You can banish restless nights, pain-racked mornings, when you replace that worn-out, sagging mattress that lets your body sink into dangerous muscle strain! Choose the superb new Sealy Orthopedic Mattress, finer, firmer, more resilient, exclusively created by Sealy to support you with "spine-on-a-line" healthful sleeping comfort, for the rest of your life!

See our Sealy Firm-O-Rest
Orthopedic Mattress!
Matching Orthopedic Box
Spring Also Available.

7950
Sleeping on a Sealy is like
Sleeping on a Cloud!

Free!
ONE OF THE MOST IMPORTANT BOOKLETS
YOU'LL EVER READ... "The Orthopedic Surgeon Looks
at Your Mattress" is fact-packed, helpful! Come in and get
your copy FREE today!

BRODNICK BROS.
APPLIANCE & FURNITURE STORE
16013-15 WATERLOO RD. IV 1-6072 — IV 1-6073

Odprt vsak ponedeljek, četrtek in soboto od 9. do 9. ure zvečer, vsak torek in petek od 9. do 6. ure, zaprto celi dan ob sredah

SPECIAL FOR NATIONAL Sealy ORTHOPEDIC WEEK

USA EXPRESS CO.

720 TENTH AVE. (Between 49th & 50th St.) Tel.: PLaza 7-6459 NEW YORK 19, N. Y., USA.

POZOR INOZEMSTVO: Opozarjam naše odjemalce v inozemstvu, posebno one v JUŽNI AMERIKI.

da se obrnejo na nas za katerekoli informacije najšibko za EXPORT ali IMPORT.

BELI DVOR

MLADINSKI ROMAN

S P I S A L

G U S T A V Š I L I H

Predstavnik: Dr. Miloš Vauhnik

(Nadaljevanje)

Še zdaj so mu dekline besede čudno neresnično zvenele v uho, saj je bil Beli dvor Gradnikov, cigar neki? Drugi ljudje niso spadali semkaj, kako bi pač mogli tu živeti...? Pravilno je povedal oče: Beli dvor je in ostane Gradnikov. Ali že je zaživel v dečku prvi dvom. Skrivoma je pogledaval na mrko zročega mamo, ki jo koračil pred njim. Vse-

kdar se ga je malce bal, hkrati pa ga je ljubil in spoštoval in bil ponosen nanj. Še danes se mu je zdel oče lepši in postavnejši od vseh znancev, ali občudoval ga ni več. S pekočo ostrino se je v njegovo dušo začrtalo spoznanje, da je do pobeglih poslov kričen. On, Lovrek, je bil še majhen, toda poznal je njih pridno, do poslednjih dni vestno delo, poznal njihove povezanosti z zemljo, ki so jo obdelovali.

O vsem tem je razmišljal na svoj otroški način in ni mogel razumeti svojega očeta, ker ni poznal njegove največje napake, ošabne nečimernosti. Tržani v Zalesju so to Gradnikovo lastnost pošteno izrabljali, ali deček vsega tegu ni vedel in oče mu je bil od koraka do koraka bolj čuden in bolj tuj.

Molče sta pomolzla. Šele, ko sta prelivala spenjeno mleko iz žehtarjev v velike kovinske ce-

bre, je vprašal oče na kratko: "Kako je mami?"

"Ne vem," je odgovoril sin, "preden sem odšel v hlev, so še spali. Tako se mi je zdelo."

Vnovič je povesil oče glavo pred otrokovim zgovernim pogledom, ki je izprševal: "Zakaj sam ne stopiš k njej? Kako dobro bi ji delo..."

"Pojdi in pristavi mleko k ognju!" je ukazal osorno. "Jaz stopim med tem po kako dninario, da nam bo kuhalna in stregla mami."

Nato sta namolženo mleko odnesla v kuhinjo, odkoder je krenil Gradnik v svojo delavnico ter zapotulnil vrata za seboj, karor da se jezi na ves svet.

Lovrek pa je vestno izpolnil njegovo zapoved. Ker je bil v štedilniku dovolj ognja, je mleko kmalu zavrelo. Najprej je mislil seveda na mater in ji nalin polno skodelico za zajtrk.

Ko je pritajeno stopil v materni izbo, je z začudenjem uzrl ob njeni postelji objokano deklo Franco. Bolnica se je ob dečkovem prihodu s težavo oprla na svoje slabotne roke in shujšano lice ji je zablestelo v komaj vidnen žaru veselja.

"Moj dobri Lovrek," je vzkliknila hvaležno. "Brez tebe bi pač vsi pozabili name."

"Joj, gospa," je zatarnala dekla, "nikar se ne hudujte name! Ne mislite, da sem nehvaležna..."

"Le taho, Franca," jo je prekinila Gradnica. "Prav je, da greš. Kaj bi pri nas?"

"Tako sem pač menila," se je opravičevala dekla, "en dan prej ali pozneje vam bo pač vseeno..., ko sami ne boste več dolgo na Belem dvoru. V trgu že vsi vedo..."

Ob teh okrutnih besedah je bolnica pretresljivo vzduhnila in se zgrudila na blazino, dečka pa je popadla besna jeza. Toda še preden je mogel ziniti, je dosta-

vila dekla s amerikavim glasom: "Vseeno nisem sama odpovedala, gospod so me nagnali."

"Lažeš, Franca," je vzkliknil Lovrek razburjeno, "oče so te zapodili, ker si tako predzno govorila z njimi."

Franca ga je jezno pogledala, ali Gradnica jo je odslovila: "Srečno, Franca! Kar pojdi!"

In tako prodiren je bil njen pogled, da si dekla ni upala črhni besedice. Še roke ni ponudila v slovo, marveč zbegano pobrala svojo košarico s tal in s tihim, skoro neslišnim pozdravom izglinila skozi vrata.

Gradnica je zastrmela v strop in mrmlala sama sebi: "Vse nas zapušča. Kaj bo z nami, kaj bo z nami?"

Deček se je stisnil k njej in jo dečel.

"Ne žalostite se, mama! Oče so jo morali zapoditi, tako grdo je govorila. Jaz bi jo tudi bil. Kmalu dobimo drugo deklo. Vse bo še dobro. Samo da se oče lotijo dela..."

Ta preprosta tolažba je mater še bolj presunila. V hipnemu navahu čustev se je njena roka krčevito oklenila sinkove.

"Nekaj mi moraš obljuditi, Lovrek, zdaj v tej uri! Obljubi mi, da boš vedno priden, da se boš brigal za Polonico in... da boš ateka zmeraj imel rad, pa naj se zgoditi, kar se hoče..."

Deček se je prestrašeno sklonil nad mater in se ni takoj odzval njenim rotečim besedam.

"Obljubi, Lovrek," je silila bolnica.

"Obljubljam, mama!" se je izvilo iz dečkovega grla.

Gradnica se je takoj spet pomirila in posrebalna nekaj kapljic mleka.

Po sinkovem odhodu, Lovrek se je moral pobrigati še za Polonico in za kuhinjo, je ostala bolna žena sama. Z najhujšim naporom se je bila ves čas premagovala, da ni bruhnila v obu-

pen jok. Kar je že dolgo z grozo pričakovala, je bilo pred dum. Zaman so bila vsa njena prizadevanja, da bi moža spet priklenila na dom, zaman vse njeno delo, da bi rešila vsaj nekaj, zaman tudi njeni očitki, ki so Gradnika še bolj razljutili. Končno se je zrušila in se ni več ustavljalna preteči nesreči, podobna na smrt obojenemu, ki ve, da prihaja konec. Zase je sklenila vse račune, vedela je, da bo kmanu umrla, ali toliko huje je bilo radi nedolžne dece.

Z obema rokama je zakrila svoje sluhšano lice, kažeče še zdaj sledove nekdanje velike lepotе, in zasanjala v pretekle čase. Tako se je dan na dan izmikala strašni sedanosti, preživljajoč ure minute sreče.

Otroka sta se med tem lotila v kuhinji potrebne dela s tisto gorečnostjo, ki je deloma še značilna za igro, deloma pa že izraz osrečjujočega čusvfa dolžnosti in odgovornosti. Ko sta pomila lonec in skodelice, pometla kuhinjo in pobrisala mize, stole in omare, sta skakljaje odhitela na vrt, kjer sta natrgala košarico stročjega fižola in nakopala jersbas zgodnjega krompirja.

Lovrek je naložil v štedilniku drv in pristavil k ognju dva lonca. Kmalu je pričela voda klokotanje vreti, otroka pa sta pridno donašala kurivo, ki sta ga skrbno zlagala v luknji pod pečijo.

Stara kuhinjska ura se je sprožila in s tenkimi udarci nazanila enajsto uro. Deček se je zdrznil in jel nemirno stopičati po kuhinji, dokler ga ni zla bojanen poginala iz nje.

"Polonica, ostani tukaj! Jaz stečem pogledat, ali oče že prihajajo."

(Dalje prihodnjic)

V "Enakopravnosti" dobite vedno sveže dnevne novice o ugodnih po svetu in doma!

MI DAJEMO IN IZMENJAVA EAGLE ZNAME

The May Co's Cool Basement

- Brown
- Green
- Red
- Blue

Tots, Insulated, Quilted Lined

15.95 do 17.95

NYLON

Snežne Oblekce

10.88

2-KOMADNI STILI Z ČEPICO

Topla srednja podloga

Deške in dekliske mere 3 do 6x

Prijetne in tople snežne oblekce za deco—po predsezonski ceni! Krasno ukrojene iz luksuznega nylona z prešito podlogo nad všito insulacijsko podlogo Intercel, ki je nove vrste blago, toplejše in lahkejše kot volna! Druge posebnosti: dvojni šivi na kolenih, Conmar zipper iz kovine na jacketu in hlačah! V rjava, zeleni, rdeči ali plavi barvi.

Poštna in telefonska naročila sprejeta dokler traja zaloga. — Poklicite CHerry 1-3000

(Prosimo, da označite če je deški ali dekliski stil) Basement oddelek z dečjo in otroško opravo

MANDELNOVA VELIKA RAZPRODAJA ČEVLJEV

Naša popolna zaloga moških, ženskih in otroških poletnih čevljev se bo razprodala tekom te razprodaje po zelo znižanih cenah.

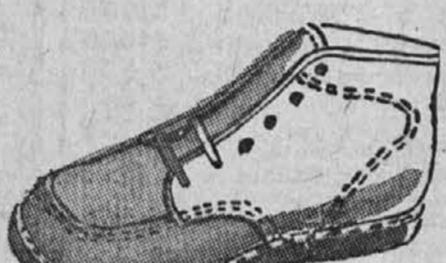
Sedaj je prilika, da si nabavite potrebitno obuvalo po teh nizkih cenah.

Vključeni so otroški šolski čevlji in čevlji primerni za pošiljke v staro domovino.

ENA ZALOGA

Ženskih
hišnih
copat
69c

ENA ZALOGA
Otroških čevljev
OXFORDS in STRAPS
\$1.97

ENA ZALOGA
Ženskih novelty čevljev
Preje do \$8.00
Črni, rjavi, beli, pumps, beli in
rjavi, itd.
Sedaj samo **\$1.00**

ENA ZALOGA
Moški trdni
delovni čevlji
za težko delo
\$4.88

ENA ZALOGA
Play čevljev
Preje do \$5.00
Sedaj **\$1.88**

MANDEL'S SHOE STORE
6125 ST. CLAIR AVENUE

dvoja vrata od North American banke

ATTENTION - MEN!

Openings are now available to our Suburban Detroit area

TOP WAGES TO TOP MEN

DIE SINKERS — TRIMMER DIEMAKER,

DIE REPAIR MEN

Excellent working conditions in completely modern shop

in Suburban Detroit.

KROPP FORGE ORDNANCE CO.
P. O. BOX 3098 MELVINDALE, MICH.

Glass Blowers Wanted at Once!

EXPERIENCED in cathode ray tube sealing operation for both experimental and production work. Attractive positions open with a well established, progressive cathode ray tube and instrument manufacturer in suburban Philadelphia. Salaries open, Moving expenses paid. Interview arranged upon receipt of resume of experience. — Write to:

PRESIDENT,

Electronic Tube Corporation

1200 E. MERMAID-LANE PHILADELPHIA, PENNA.